

PROCTOLOGIE SPREEKUUR

Inleiding

Proctologie houdt zich bezig met de diagnostiek en behandeling van aandoeningen rondom de anus. Om precies te zijn van:

- het proctum: ongeveer de laatste 10 cm van de darm. Dit gedeelte wordt ook wel rectum of endeldarm genoemd.
- het perianale gebied: de huid en onderliggende weefsels rond de anus.
- de anus zelf: het einde van het darmkanaal.

Proctologie spreekuur

Het spreekuur wordt zowel in Franciscus Gasthuis (Rotterdam) als Franciscus Vlietland (Schiedam) aangeboden. In Franciscus Gasthuis komt u op het Poliklinisch Operatie Centrum en in Franciscus Vlietland op de polikliniek Chirurgie. Op beide locaties zijn twee behandelkamers voor patiënten met proctologische klachten. Hier worden de onderzoeken en/of behandelingen uitgevoerd door gespecialiseerde chirurgen en/of de verpleegkundig specialist.

De verpleegkundig specialist is een verpleegkundige die een aanvullende masteropleiding heeft gevolgd om zelfstandig behandelingen te mogen uitvoeren binnen zijn/haar vakgebied. Hij/zij kan dus taken van een arts overnemen. De verpleegkundig specialist heeft altijd de mogelijkheden om te overleggen met de chirurg.

Meest voorkomende aandoeningen

- Hemorroïden (aambeien)
- Anale fissuren (kloofje/scheurtje in de anus)
- Fistels (verbinding tussen het laatste deel van de dikke darm en huid) Skintags/marissen (huidflapjes)
- Rectumprolaps (endeldarmverzakking)

Ook met andere klachten in of rond de anus, zoals pijn, jeuk, branderigheid, bloedverlies of incontinentie van ontlasting kunt u bij ons terecht voor een diagnose en behandeling op maat.

Hoe verloopt de afspraak?

De afspraak voor het Proctologie Spreekuur vindt plaats in: Franciscus Gasthuis, Poliklinisch Operatie Centrum, balie 131 of Franciscus Vlietland, polikliniek Chirurgie, eerste verdieping, 1.12.

Tijdens uw afspraak vertelt u over uw klachten. De arts of verpleegkundig specialist probeert de oorzaak van uw klachten vast te stellen (diagnose) door middel van het gesprek en lichamelijk onderzoek (zie het kopje 'Lichamelijk onderzoek'). Wij adviseren u om iemand mee te nemen, omdat de mogelijkheid bestaat dat u direct wordt behandeld. Behandeling vindt alleen plaats als u dit wilt en gaat alleen om de rubberband ligatie en kleine ingrepen. Andere ingrepen moeten worden ingepland op de operatiekamer.

Wat neemt u mee bij uw bezoek aan de polikliniek?

- De verwijsbrief van uw huisarts of andere specialist
- Een geldig legitimatiebewijs
- Een geldige verzekeringspolis/-pas
- Een lijst met medicijnen die u gebruikt

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, kan de eventuele behandeling met rubberbandjes niet altijd direct worden uitgevoerd. Na het bezoek aan het Proctologie spreekuur wordt dan een nieuwe afspraak met u gemaakt voor de behandeling. Dan wordt ook met u afgesproken wat u moet doen met de bloedverdunnende medicijnen. U moet nooit op eigen initiatief met deze medicijnen stoppen. Overige medicijnen mogen gewoon worden ingenomen.

Laxeren

Het is meestal niet nodig van tevoren laxeermiddelen te gebruiken. Het is verstandig om voor het bezoek naar het toilet te gaan. Mocht tijdens het onderzoek toch blijken dat het zicht niet voldoende is, dan krijgt u een nieuwe afspraak met daarbij een recept voor een laxerende zetpil (Bisacodyl zetpil).

Eten en drinken

Voor dit onderzoek hoeft u niet nuchter te zijn. U kunt dus gewoon eten en drinken.

Kleding

Draag kleding die u gemakkelijk aan en uit kunt trekken. Voor het onderzoek dient u zich te ontkleden van uw onderkleding.

Lichamelijk onderzoek

Het lichamelijk onderzoek wordt op uw linkerzij uitgevoerd en u heeft daarbij uw knieën opgetrokken. In deze houding kan de arts of verpleegkundig specialist u goed onderzoeken. Het onderzoek bestaat uit verschillende onderdelen:

- Inspectie
- Inwendig voelen met de wijsvinger (rectaal toucher)
- Inwendig kijken met een doorzichtig buisje (proctoscopie)

Proctoscopie

Het korte kijkbuisje (proctoscoop) wordt met gel ingesmeerd en vervolgens via de anus in het laatste stukje van de darm gebracht. Dit is voor sommige mensen een vervelende ervaring. Als u zich goed kunt ontspannen, dit doet u door te persen als de proctoscoop wordt ingebracht, hoeft het vrijwel geen pijn te doen. Indien dit wel het geval is, dan moet u dit aangeven. Als de proctoscoop is ingebracht kan de chirurg of verpleegkundig specialist de slijmvliesbekleding van de darm bekijken. Tenslotte wordt de proctoscoop langzaam teruggetrokken. Het onderzoek zelf duurt ongeveer vijf minuten. Indien er extra handelingen verricht moeten worden, zoals het achterlaten van rubber bandjes bij aambeien, dan duurt het onderzoek iets langer.

Diagnose

Na het lichamelijk onderzoek worden de bevindingen (diagnose) met u besproken en wordt een behandelplan samen met u opgesteld.

Behandelplan

Vaak bestaat het behandeladvies uit een aantal stappen of een combinatie van behandelingen. De behandelopties kunnen bijvoorbeeld bestaan uit één of meerdere van de volgende:

- Advies over uw levensstijl
- Bekkenbodempfysotherapie
- Geneesmiddelen
- Rubberband ligatie (behandeling met elastiekjes)
- Operatie

Advies over uw levensstijl

Het is raadzaam om te streven naar een regelmatige, vlotte, brijachtige stoelgang. Het advies is daarom dat u vezelrijke voeding eet, veel drinkt en veel lichaamsbeweging heeft. Wanneer u zich niet aan deze adviezen houdt, is de kans groter dat de klachten terugkomen.

Rubberband ligatie (behandeling met elastiekjes)

Indien er tijdens de proctoscopie inwendig opgezwollen aambeiwefsel gezien wordt, kan een behandeling door middel van rubber bandjes worden uitgevoerd. Bij deze behandeling wordt een stukje slijmvlies boven het aambeiwefsel opgezogen en wordt vervolgens met een rubber bandje afgekneld, zodat de bloedtoevoer naar het aambeiwefsel wordt afgesloten en het aambeiwefsel iets wordt opgetrokken. Daardoor sterft het weefsel binnen zeven tot tien dagen af en verdwijnt ongemerkt met de ontlasting mee naar buiten. Er blijft dan een klein wondje in het anale kanaal achter dat iets kan bloeden en dat geneest met een littekentje. Dat littekentje zorgt ervoor, dat het aambeiwefsel verder wordt strak getrokken. Omdat het slijmvlies geen pijnzenuwen bevat, is deze behandeling meestal niet pijnlijk. Het geeft wel een drukgevoel in de anus en het idee dat u naar toilet moet. Bij sommige patiënten geeft de behandeling wel pijn, soms zelfs hevig. Na twee maanden merkt u optimaal resultaat. Indien de klachten dan niet verdwenen zijn, dan wordt de proctoscopie met rubber bandjes meestal nog een keer herhaald of er wordt in overleg met u besloten over te gaan tot een operatie. Huidflapjes, kloofjes en wratjes bij de anus zijn geen aambeien en worden dan ook, indien nodig, anders behandeld en meestal op een ander moment.

Na afloop van de behandeling met rubber bandjes

Meestal kunt u na de behandeling direct weer naar huis. Soms is het door opkomende duizeligheid noodzakelijk even van de behandeling bij te komen. De chirurg of verpleegkundig specialist geeft u hier de gelegenheid voor. Door de rubber bandjes is er soms tot veertien dagen na de behandeling sprake van enig bloedverlies. Tevens kunnen er de eerste dagen aandranggevoelens en/of een zeurend gevoel in de onderbuik aanwezig zijn. Deze klachten verdwijnen spontaan. Probeer vooral de eerste dag niet te persen tijdens de stoelgang, omdat de mogelijkheid bestaat dat u de rubber bandjes eraf perst. Meestal kunt u de volgende dag uw dagelijkse bezigheden weer oppakken.

Soms is het nodig om aanvullend onderzoek aan te vragen, zoals een onderzoek van de dikke darm (colonoscopie), een defaecografie (röntgenonderzoek van het ontlasten of defaeceren) of een MRI-scan van de onderbuik. Dit wordt voor u aangevraagd.

Aan het eind van de behandeling of, indien nodig, eerder ontvangt uw huisarts een verslag van de diagnose en behandeling.

Complicaties

Geen enkele behandeling is zonder risico's. Bij proctoscopieën, wel of niet in combinatie met de behandeling van rubber bandjes, komen maar weinig complicaties voor. Mocht er toch sprake zijn van veel pijn of fors bloedverlies dan moet u contact opnemen met het ziekenhuis. De telefoonnummers kunt u aan het einde van deze folder terugvinden onder het kopje 'vragen'.

Nazorg

Na het onderzoek bespreekt de chirurg of verpleegkundig specialist wat er tijdens het onderzoek gezien en eventueel behandeld is. Indien nodig wordt er een voorstel gedaan tot nader onderzoek.

Na de behandeling ontvangt u van de verpleegkundige een nazorgblad. Hierop staan adviezen voor na de ingreep, met betrekking tot activiteiten en pijnbestrijding.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u op werkdagen van 8.00 tot 16.30 uur via onderstaande gegevens contact opnemen.

Franciscus Gasthuis

Polikliniek Chirurgie

Telefoonnummer 010 - 461 6163

Franciscus Vlietland

Polikliniek Chirurgie

Telefoonnummer 010 - 893 0000

Buiten deze tijden kunt u bij spoed contact opnemen met de Spoedeisende Hulp:

Franciscus Gasthuis, 010 - 461 6720

Franciscus Vlietland, 010 - 893 1520 (bereikbaar van 10.00 uur tot 21.00 uur. Buiten deze uren kunt u contact opnemen met de SEH Franciscus Gasthuis).